

[Ole Espersen]

Ministeren nævnte, at man overvejer at kunne beskikke advokat eller ejendomsmægler eller andre sagkyndige i forbindelse med en tvangsauktionssituation. Det kan man allerede i dag i ganske vidt omfang, men det er utrolig forskelligt, i hvilket omfang man bruger denne mulighed.

Derfor vil jeg sige, at vi da er godt tilfredse med, at der nu er et udvalg, der måske overvejer en opstramning af disse regler, men i hvert fald overvejer, hvordan man får dem til at fungere i praksis. Hensigten hermed er først og fremmest at sørge for, at en auktion, hvis den ikke kan afværges, i så fald sker på en sådan måde, at krævene så vidt muligt dækkes, og at husejeren får det bedst mulige bud på sin ejendom.

Men der er jo situationer, hvor man, uanset om man har nok så god sagkyndig bistand, efter de gældende regler vil ende i en tvangsauktion med de deraf følgende konsekvenser, således som jeg lige har citeret fra betænkningen. Her mener vi, at når det drejer sig om akutte situationer, hvor et par terminer måske allerede er overskredet, vil en væsentlig – og måske den væsentligste – hjælp være mulighed for en gældssanering. Jeg har mærket mig, at Realkreditrådet i en udtalelse fra den 16. maj har givet udtryk for, at man tilslutter sig nedsættelsen af det udvalg, vi foreslår i beslutningsforslag nr. B 79, og det må altså også være udtryk for et ønske om, at de ting, der er nævnt som muligheder i beslutningsforslaget, søges realiseret.

Jeg synes, det er vigtigt at slå fast, at selv om nogle retsprincipper havde været gældende i mange år – det havde de også for så vidt angår den almindelige gældssanering i 1984; det var Danske Lov, og det var, at løfter skulle holdes og at gæld til enhver tid skulle betales, og at gælden ikke kunne saneres på nogen måde – satte man sig ud over dem. Jeg vil ikke engang kalde det retsprincipper, det er måske ikke det rigtige udtryk, men disse principper – lad os kalde dem det, for de var måske ikke af en egentlig retfærdig karakter, heller ikke på det tidspunkt, hvor vi lavede denne gældssaneringsordning; jeg tror ikke, at mange mennesker føler, at det er et retsprincip, at en gæld fastholdes, når enhver kan se, at den aldrig bliver betalt – dem satte man sig ud over med – synes i hvert fald jeg og synes vist de fleste – gode resultater. Det, vi altså må prøve i dag, er, at selv om det, at man har en pantsikret fordring,

betyder, at man til enhver tid, hvis gælden ikke betales, skal kunne begære tvangsauktion under alle omstændigheder, må vi altså også overveje, om vi skal sætte os ud over det.

I den forbindelse vil jeg gerne nævne, at realkreditinstitutionerne for nylig har opgjort, at der tabes 100.000 kr. i gennemsnit på hver tvangsauktion. Realkreditinstitutionerne taber altså i gennemsnit 100.000 kr. Hvis man går ud fra – det tror jeg ikke er meget galt – at sociale myndigheder osv. skal ind med bistand i mange tilfælde, og sætter det til et lignende beløb, står man måske med et tab, et samlet tab, på et par hundrede tusinde kroner. Forestiller man sig, at en husejer har lån i ejendommen på 400.000-600.000 kr., og forestiller man sig en sanering på 200.000 kr., var der ikke nogen kreditor, der ville lide skade. De sociale myndigheder sparede måske et beløb på 100.000 kr., og måske kunne man tænke sig nogle kommunale garantier for lånet i en overgangsperiode. Med andre ord: Det tab, der tales om, er ikke reelt noget tab for hverken myndigheder eller realkreditinstitutioner, men det ville være en utrolig fordel for den husejer og den familie, der så måske kunne blive boende.

Det er baggrunden for, at vi mener, at vi bør undersøge, om der skal være mulighed også for gældssanering. Det betyder ikke – og det fik jeg nærmest indtryk af af justitsministerens indlæg – at der er nogen pantekreditorer, der stilles bag efter andre kreditorer. Naturligvis skal pantekreditorerne have det, som pantet er værd, men mere kan de heller ikke få, og mere er det altså heller ikke tanken at de skal kunne få, selv om man måtte indføre en gældssanering.

Jeg tror derfor, at det ville være klogt, når nu udvalget bliver nedsat, at man virkelig fordomsfrit ser på dette. Jeg føler mig faktisk ret overbevist om, at pantekreditorerne, ganske som vi så det med banker og sparekasser i sin tid, vil føle, at det er en tanke, der skal arbejdes med, og vil mene, at hvis de ikke risikerede at lide tab ud over, hvad de alligevel skulle lide af tab, er det noget, som de også vil kunne gå ind i.

Det forekommer ikke mig, at en sådan løsning ville støde nogens retsfølelse, og det vil altså især ikke – og det vil jeg gerne på ny understrege – støde mod nogen kreditors velfunderede interesser.